

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Drahomíra Lujcová
Název práce: Subkultura extrémní pravice ve Svobodném státě Sasko

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Václav Šmidrkal, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Diplomová práce si klade za cíl vymezit subkulturu extrémní pravice ve spolkové zemi Sasko a sledovat její vývojové změny v období od sjednocení Německa v roce 1990 do počátku uprchlické krize v roce 2013. Zároveň se věnuje reakcím státní moci na existenci této extrémně pravicové subkultury.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

V této diplomové práci se prolínají dva motivy. Prvním z nich jsou vnější projevy subkultury extrémní pravice v Sasku a druhým z nich jsou reakce státu na její existenci. Tyto dva motivy jsou sice komplementární, ale zároveň se zdá, že jejich detailní analýza přesahuje možnosti, které jsou dané rozsahem diplomové práce. Přesvědčivější by bylo, kdyby se autorka věnovala do hloubky jenom jednomu z nich anebo detailně ukázala interakci pravicových extremistů, společnosti a státu na konkrétní případové studii s užším vymezením než je Sasko v letech 1990–2013. Tato práce směřuje spíše k holistickému uchopení problému z mnoha perspektiv (s. 6–7), což ovšem může vést k určité povrchnosti. Za zdařilejší považuji část 2, která se snaží charakterizovat tuto subkulturu. Část 3 se podle názvu má věnovat občanskému vzdělávání, ale její podčást 3.1 je ve skutečnosti věnována justici. Mísí se zde tak rovina prevence, kterou je občanské vzdělávání, a rovina trestně právní represe.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Tato diplomová práce má určité slabiny v oblasti jazykového zpracování. Za prvé se domnívám, že práce by měla být psána v jednom jazyce, kterým je v tomto případě čeština. Zatímco některé citace z německých zdrojů autorka přeložila do češtiny, jiné cituje v němčině a nepřekládá je. To je možné pochopit v případě písňových textů, které by bylo nutné do češtiny „přebásnit“ nebo v případě právnických termínů, kde by mohlo dojít při překladu ke zkreslení, ale není to obhajitelné v případě běžné „prózy“, které by šlo do češtiny přeložit bez problémů. Ovšem nikoliv takovým způsobem, při kterém dochází k posunu významu za hranici srozumitelnosti: berlínský „Zionskirche“ nelze do češtiny přeložit jako „sionistický kostel“ (s. 28), stejně tak nelze psát o „pracovním prostředí“ tam, kde se zjevně jedná o „dělnické prostředí“ jako kategorii sociální stratifikace (s. 28).

Také původní český text je na několika místech špatně srozumitelný a býval by vyžadoval větší pozornost při redakčním zpracování textu, např.: „Kdo se v současné době zabývá pravicovým extremismem po znovusjednocení Německa v roce 1990, je konfrontován až k zamyšlení možným počtem informací, které zatěžuje sousta emočně nabitého hodnocení.“ (s. 2).

Způsob citování a odkazů na literaturu se zdá být v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Diplomová práce je založena na dobré znalosti primárních pramenů i sekundární literatury, má jasnou strukturu, autorka si dokázala položit otázky a hledat na ně odpověď. Definovala základní pojmy a průběžně s nimi pracovala. Slabinou je podle mého názoru příliš široce pojatý research design, který neumožňuje hloubkovou analýzu, ale zůstává spíše na úrovni popisu jednotlivých složek zkoumaného problému. Další slabinou je

jazyková úroveň práce, která někdy vede k nepřesnosti a ve výjimečných případech dokonce znemožňuje porozumění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Je možné hovořit o subkultuře pravicového extremismus specifické jen pro Sasko nebo je územní vymezení strukturou spolkových zemí pro tuto subkulturu spíše méně významné?

2. Hlavní pozornost v boji s pravicovým extremismem je v části 3 věnována státu (justice a politické vzdělávání), ale jakou roli v hraje v této oblasti místní občanská společnost?

3. Z práce vyplývá, že pravicově extremistická scéna zahrnuje v Sasku podle úřední statistiky asi dva tisíce lidí (s. 48). Na druhou stranu NPD získala ve volbách do zemského sněmu v roce 2014 přes 83 tisíc hlasů. Jak je na základě těchto čísel možné charakterizovat vztah pravicově extremistické subkultury a politického pravicového extremismu reprezentovaného NPD?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.